

Demenskoordinatorer i Danmark årskursus

13.-15. september 2023 på Nyborg Strand

Vi har glædet os til at byde velkommen til DKDK's 30. årskursus i 2023. Vi har sammensat et spændende og ambitiøst program, der giver dig indsigt i aktuelle tendenser og faglige strømninger på demensområdet, og giver dig konkrete redskaber til din praksis. DKDK's årskursus er en årlig efteruddannelse for demenskoordinatorer/-konsulenter og øvrige fagpersoner på demensområdet, og vores ambition er, at deltagerne går fra årskurset med nye refleksioner og metoder, som kan omsættes og oversættes til egen praksis.

Vi glæder os til tre spændende dage med højt fagligt indhold, tid til refleksion og mulighed for netværk og sparring med andre fagpersoner inden for demensområdet.

Temaerne for årskursus 2023 er:

Demenskoordinatorernes mange roller:

Ældre- og sundhedsområdet er i konstant udvikling, og det stiller store krav til demenskoordinatorer og andre fagprofessionelle inden for demensområdet. Vi stiller skarpt på, hvordan demenskoordinatorer kan indgå i og understøtte udviklingen på ældre- og sundhedsområdet, demenskoordinatorens rolle som tovholder i demensforløbet samt faglig ledelse af personcentreret omsorg.

Forstå og mød mennesket med demens:

Når vi skal understøtte et godt liv med demens, er det afgørende, at vi har de faglige redskaber til at forstå mennesket med demens og handle hensigtsmæssigt.. Vi sætter fokus på neuroaffektiv udviklingspsykologi, betydningen af følelser i det relationelle arbejde og ikke mindst på motivationsarbejde og perspektivskifte som værdifulde metoder i demensomsorgen.

Program onsdag d. 13. september:

Fra 9.30	Registrering, kaffe og besøg hos udstillerne
10.50-11.00	Velkomst til årskurset <i>Gitte Kirkegaard, Formand for Demenskoordinatorerne i Danmark</i>
11.00-11.15	Åbningstale ved ældreministeren <i>Mette Kierkegaard, Ældreminister</i>
11.15-12.15	På rejse i sundhedssystemet Søren Bechmann er en af Danmarks førende serviceeksperter og en erfaren foredragsholder, samtidig med at han er pårørende til en nærtstående med senhjerneskade. I dette foredrag samler han rollerne og fortæller om at være på rejse i sundhedssystemet. Han deler skarpe observationer, peger på væsentlige temaer og afslutter med konkrete anbefalinger. <i>Søren Bechmann, Pårørende og servicedesigner</i>
12.15-13.15	Frokost og besøg hos udstillerne
13.20-14.05	Demenskoordinatorens rolle i en organisation i forandring Sundheds- og ældreområdet i Danmark er i hastig udvikling. Mange kommuner har igangsat forandringsprocesser og afprøver nye måder at organisere sig på. Direktør for Voksen og Sundhed i Haderslev Kommune, Rolf Dalsgaard, fortæller om deres vision om at sætte borgerens hverdagsliv i centrum for organisationen. I oplægget giver Rolf sit bud på, hvordan vi kan lykkes med at imødegå de store udfordringer, der er på ældre- og sundhedsområdet og samtidig sætte borgeren først. <i>Rolf Dalsgaard Johansen, Direktør for Social og Sundhed, Haderslev Kommune</i>
14.05-15.00	Faglig ledelse af personcentreret omsorg Der bliver talt meget om faglig ledelse. Hvordan kan vi arbejde med faglig ledelse i praksis – også når hverdagen er fyldt med mange andre opgaver. Vi zoomer ind på faglig ledelse af personcentreret omsorg, når den foregår tæt på den daglige praksis og tager derfor også et relationelt blik på ledelse og ser på, hvilke effekter vi kan se hos medarbejdere, borgere og pårørende. <i>Anneke Dapper – Skaaning, Sundhedsstyrelsens demensrejsehold</i>
15.00-15.40	Kaffe og besøg hos udstillerne
15.40-17.40	Seminarer—se side 5-11
17.55-18.30	Hvad tager vi med os fra årskursets første dag? Vi stiller skarpt på udbyttet og læringen fra årskursets første dag. Derfor inviterer vi 4 fagpersoner med hver deres perspektiv på demensområdet på scenen til en samtale om, hvad vi hver især tager med os fra dagen i dag, og hvilke refleksioner dagen har skabt i forhold til demenskoordinatorernes mange roller. <i>Deltagere: Rolf Dalsgaard Johansen, Direktør for Social og Sundhed i Haderslev Kommune, Mads Biering la Cour, Enhedschef for Ældre og Demens i Sundhedsstyrelsen, Karen Tannebæk, Uddannelsesleder i Nationalt Videnscenter for Demens, og Gitte Kirkegaard, Formand for Demenskoordinatorerne i Danmark</i>
19.00	Middag
20.30	Mulighed for netværkskaffe: Bestyrelsen inviterer til dialog om foreningen, din rolle som demenskoordinator og dine ønsker til DKDK

Program torsdag d. 14. september:

8.30-8.40	Introduktion til dagen
8.40-9.30	At skabe tryghed og trivsel hos mennesker med demens Den menneskelige hjerne er så "brugervenlig", at der er udviklingsmuligheder livet igennem. Susan Hart vil gennem neuroaffektiv udviklingspsykologi fokusere på betydningen af tilknytning, som vigtig for mennesker i alle aldre. Susan vil vise, hvordan man gennem etablering af en tryk base, nærvær og følelsesmæssig afstemning, kan hjælpe mennesker med demens ud af resignation og uhensigtsmæssige responser, og hvordan man øger deres trivsel. <i>Susan Hart, Cand.psych. og foredragsholder</i>
9.30-9.55	Kaffe og besøg hos udstillerne
9.55-10.40	Susan Hart fortsætter sit oplæg
10.40-11.10	Kaffe og besøg hos udstillere
11.10-13.00	Seminarer—se side 5-11
13.05-14.00	Frokost og dagens sidste besøg hos udstillere
14.00-15.50	Seminarer—se side 5-11
16.15-17.45	Generalforsamling Demenskoordinatorerne i Danmark
18.30	Middag og underholdning

Program fredag d. 15. september:

8.00	Besøg hos udstillere
8.50-9.00	Introduktion til dagen
9.00-10.00	Ida er pisseprovokerende – om følelser i relationelt arbejde Rikke Smedegaard er pædagog, foredragsholder og forfatter til bogen "Ida er pisseprovokerende. En bog om følelser i pædagogisk praksis". Hendes budskab er, at vi bør gøre op med ideen om, at følelser i relationsarbejdet ikke er professionelt, for professionelle bør i høj grad kunne tale om, forholde sig til og bruge deres følelser i arbejdet med de mennesker, de skal give pleje og omsorg. Rikke vil bidrage til refleksion over, hvordan vi i arbejdet med mennesker med demens kan blive mere bevidste om vores egne følelser, og hvordan de påvirker vores professionelle praksis. <i>Rikke Smedegaard pædagog, forfatter og foredragsholder</i>
10.00-10.25	Kaffe og besøg hos udstillere
10.25-11.25	Det motiverede menneske Når man forstår, hvilken hjælp andre har brug for, kan man vælge mellem utallige styrende, følgende og vejledende metoder. Dorthe Birkmose vil fortælle om konsekvenspædagogikkens uventede genialitet, belønninger der knuser motivation, knaphedens psykologi og forskningen der afslørede, at mennesket er motiveret. Ingen metoder kan dog virke uden, der er skabt en relation, så derfor betyder mikrøjeblikke alt. <i>Dorthe Birkmose, psykolog og foredragsholder.</i>
11.25-11.45	Kaffe og sidste besøg hos udstillere
11.45-12.30	Dorthe Birkmose fortsætter sit oplæg
12.30-12.40	Afslutning af årskurset <i>Gitte Kirkegaard, Formand for Demenskoordinatorer i Danmark</i>
12.40	Afrejse – frokost og vand to-go til turen hjem

Seminarer

For at understøtte de to temaer for årskurset, er der – ud over hovedoplæg – mulighed for at vælge mellem 13 seminarer, som er inddelt i tre forskellige temaspør. Du kan vælge at følge ét spor gennem årskurset, eller du kan vælge frit mellem oplæggene i de forskellige spor afhængig af dine præferencer og behov.

Ud over de tre spor har vi afsat seminarer torsdag til Frie Foredrag, hvor praktikere og forskere kan formidle viden og erfaringer fra egne projekter.

Seminarerne er praksisnære og har fokus på at give deltagerne konkrete redskaber og refleksioner, som kan omsættes til egen praksis.

Onsdag d. 13. september skal du vælge ét seminar og torsdag d. 14. september skal du vælge to seminarer.

De tre temaspør har hver deres farve:

Demenskoordinatoren som forandringsagent

Bliv klædt bedre på til at fungere som forandringsagent og understøtte kolleger og samarbejdspartnere i udviklingen af demensindsatsen gennem metoder som grafisk facilitering, tavlebrug, faglig vejledning og mentalisering.

Demensfaglige metoder

Bliv introduceret til eller få genopfrisket konkrete demensfaglige metoder og temaer som neuroaffektiv udviklingspsykologi, sansestimuli, seksualitet og kommunikation.

Livet med demens

Vi sætter fokus på diversiteten ved demens, og hvordan det opleves at leve med sygdommen. Seminarerne vil bl.a. omhandle yngre med demens, hvordan vi involverer mennesker med demens og sætter deres erfaringer i spil i udviklingen af indsatser, samarbejdet med civilsamfund samt kaste et kritisk blik på de narrativer, vi omgiver os med i forståelsen af demenssygdom.

Herudover er der torsdag seminarer med Frie Foredrag

Seminarer onsdag d. 13. september

Demenskoordinatoren som forandringsagent

Seminar 1—Supervision og faglig vejledning i et dobbeltperspektiv

Uanset om der efterspørges supervision, faglig vejledning eller praksisnær rådgivning har vi som demenskoordinatorer brug for at kunne tænke kreativt i vores design af processerne. På denne workshop afprøver vi konkrete narrative og systemiske metoder og procesdesigns til brug i supervisorsrummet, såsom rammesætning i et dobbeltperspektiv, "ø-hop" og "hvad-nu-hvis-runder".

Iben Ljungmann, psykolog og specialist i arbejds- og organisationspsykologi, partner

Seminar 2—Grafisk facilitering for demenskoordinatorer

Oplev hvordan simple streger og forenkling kan skabe overblik og styrke engagementet og ejerskabet i dialoger. I denne workshop får du trænet dine kompetencer til at tegne, facilitere og anvende visuel tænkning professionelt. Grafisk facilitering er et lækkert arbejdsredskab (du kan godt tegne, men måske har du ikke opdaget det endnu), som kan styrke din kommunikation med borgere med demens, pårørende, kolleger og samarbejdspartnere

Anne Dissing Rasmussen, grafisk facilitator og cand scient.

Seminarer onsdag d. 13. september

Demensfaglige metoder

Seminar 3—Habilitet: dilemmaer i praksis

Spørgsmål om habilitet dukker jævnligt op i demenskoordinatorers praksis. Det kan fx dreje sig om evnen til at give samtykke til sundhedsmæssig behandling, til at træffe beslutninger om økonomi eller andre personlige forhold eller behovet for at lave indgreb i selvbestemmelsesretten til fx flytning eller brug af velfærdsteknologi. Spørgsmålet om habilitet er komplekst og griber ind i mange forskellige lovområder og praksissituationer. På dette seminar kigger vi på spørgsmålet om habilitet fra både et juridisk og et praksisperspektiv. Med afsæt i deltagerne egne dilemmaer drøfter socialretsjurist Susanne Bækgård Holm og demenskoordinator og medlem af bestyrelsen i DKDK Betina Schmidt Jørgensen konkrete hverdagsdilemmaer, hvordan man løser dem, og ikke mindst hvad der sker, når kompleks jura møder en kompleks praksis. Deltagerne til dette seminar bedes indsende relevante dilemmaer til Anja Bihl-Nielsen, abn@demens-dk.dk senest 23. august 2023

Susanne Bækgård Holm, Socialretsjurist og rådgiver i Ældre Sagen, Betina Schmidt Jørgensen, demenskoordinator og medlem af bestyrelsen i DKDK

Seminar 4—Seksualitet ved demens

Seksualitet er stadig et tabubelagt emne i den daglige praksis, og vækker ofte vores synsninger, personlige holdninger og værdier. Der er derfor behov for at vi også forholder os fagligt til seksualitet hos mennesker med demens. Med afsæt i Sundhedsstyrelsens Demenshåndbog om Seksualitet hos mennesker med demens i ældreplejen ser vi på, hvordan vi kan forstå seksualitet som begreb og dykker ned i konkrete redskaber til at arbejde fagligt med seksualitet hos mennesker med demens.

Sundhedsstyrelsens demensrejsehold

Seminar 5—Kommunikation ved demens

At kunne kommunikere med mennesker, der lever med en demenssygdom, er en væsentlig forudsætning for at bevare og styrke livskvaliteten hos denne gruppe. På workshoppen introduceres deltagerne til Talking Mats og forskningsresultater om metoder til at understøtte kommunikation hos mennesker med demens. Vi vil arbejde med konkrete kommunikationsværktøjer, som deltagerne kan lade sig inspirere af til egen praksis, samt en fælles vidensgenerering.

Diana Schack Thoft, forskningsleder Professionshøjskolen UCN og Ida Marie Mundt, lektor Københavns Professionshøjskole.

Seminarer onsdag d. 13. september

Livet med demens

Seminar 6—Samarbejde med frivillige om demensindsatsen i kommuner –hvorfor og hvordan? Denne workshop sætter fokus på det gode samarbejde mellem frivillige og kommuner, og hvordan samarbejdet kan skabe bedre livskvalitet for mennesker med demens. Hvordan ser demenskoordinatorer på at samarbejde med frivillige og NGO'er? Hvilke forventninger er der til hinanden? Hvordan kan vi gøre det endnu bedre gensidigt? Der vil være oplæg med eksempler på demensindsatser i Ældre Sagens lokalafdelinger og samtalesalon/workshop med deltagere.

Lotte Kofoed Hansen og Jette Abildskov, Ældre Sagen.

Seminar 7—”Han er blevet en anden” – om narrativer i forståelsen af demens.

”Han er blevet en anden”, eller ”hun er forsvundet”. Sådan hører man rigtig ofte pårørende – og nogle gange også fagpersoner - sige om mennesker, hvor en demenssygdom har udviklet sig. Det er en naturlig menneskelig reaktion at søge forklaringer og skabe fortællinger, der hjælper os til at finde mening, når livet er svært. Men disse narrativer, kommer ikke uden en pris. Eva Hultengren sætter fokus på, hvilke u hensigstmæssige konsekvenser narrativer kan have og lægger op til overvejelser over, hvordan demenskoordinatorer kan påvirke narrativet i rådgivning og vejledning til mennesker med demens og deres pårørende.

Eva Hultengren, psykolog og oplægsholder

Seminarer torsdag d. 14. september

Demenskoordinatoren som forandringsagent

Seminar P—Tavlen som forandringsværktøj (kun 1. session)

Måske bruger du allerede tavle i dit arbejde som demenskoordinator og måske har du endda skærpet din praksis gennem grafisk facilitering. Men hvilke faglige overvejelser kan vi som demenskoordinatorer med fordel gøre os omkring tavlebrug? Tavlen er et værdifuldt og virkningsfuldt værktøj til fx at sætte tempoet ned, til at skabe refleksiv distance til det man står i, og til at arbejde med samskabelse og læring i praksis. På denne workshop deler vi tips og tricks, opmærksomheder i brugen af tavle, og visuelle illustrationer.

Iben Ljungmann, psykolog og specialist i arbejds- og organisationspsykologi, partner i Inpraxis

Seminar Q—Supervision og faglig vejledning i et dobbeltperspektiv (kun 2. session)

Uanset om der efterspørges supervision, faglig vejledning eller praksisnær rådgivning har vi som demenskoordinatorer brug for at kunne tænke kreativt i vores design af processerne. På denne workshop afprøver vi konkrete narrative og systemiske metoder og procesdesigns til brug i supervisorsrummet, såsom rammesætning i et dobbeltperspektiv, "ø-hop" og "hvad-nu-hvis-runder".

Iben Ljungmann, psykolog og specialist i arbejds- og organisationspsykologi, partner i Inpraxis

Seminar R—Mentalisering i demensomsorg

Det mest centrale i mentaliseringsteorien er at 'se bag om adfærden'. Eller sagt på en anden måde: at se sig selv udefra og andre indefra. Den mentaliserende tankegang, og det at være optaget af, hvilke mentale tilstande, der ligger bag adfærd, starter ved at man forstår sig selv og det, der aktiveres i én lige nu og her.

På denne workshop præsenteres grundmodeller og værktøjer til mentalisering i mødet med mennesker med demens og deres pårørende. Ved hjælp af cases og konkrete redskaber præsenteres bud på, hvordan mentalisering kan udvikle relationen til borgeren, de pårørende, kollegaer og den professionelle selv.

Mette Bak Gundersen, Cand.psyk.aut., Center for mentalisering

Seminarer torsdag d. 14. september

Demensfaglige metoder

Seminar S—Sansestimuli

Sanserne har stor betydning for den enkeltes trivsel og livskvalitet, særligt når man har en demenssygdom. Derfor er det vigtigt, at vi har et fagligt blik for borgerens sanserbehold i ældreplejen. Med afsæt i Sundhedsstyrelsens erfaringsopsamling om Sansestimuli og demensvenlig indretning arbejder vi med, hvordan man kan integrere sansestimuli i den daglige praksis – også med små midler, og det der er til rådighed i hverdagen – og hvordan demenskoordinatoren kan støtte medarbejdere i at arbejde med sansestimulering.

Louise Willads, Sundhedsstyrelsen og konsulent fra Sundhedsstyrelsens demensrejsehold

Seminar T—Seksualiserende adfærd

Når seksualiserende adfærd er udtryk for andet end seksuelle behov: I seminaret vil VISO-team fra Aalborg fortælle, hvordan man kan anskue og afhjælpe seksualiserende adfærd ved at se nærmere på årsagen bag adfærden. Ved mennesker med svær demens handler det ofte ikke om et seksuelt behov men om tilknytning. Samtidigt er adfærden udfordrende for personalet. Seminaret sætter fokus på metoder til at forstå og reagere på seksualiserende adfærd.

Nina Larsen, fagkonsulent VISO og Tinna Klingberg, VISO-konsulent Aalborg Kommune

Seminar U—Neuroaffektiv udviklingspsykologi

Gennem forståelsen af den hierarkiske treenige hjerne bliver det muligt at forstå vigtigheden af ikke-sproglig kommunikation. Det er svært at opbygge en god relation til mennesker, der ikke længere husker, og som måske ikke længere har et sprog. Vi vil ud fra en neuroaffektiv forståelsesramme træne oplevelsesorienterede aktiviteter, med fokus på følelsesafstemte møder med mennesker, der har udviklet demens. Vi vil ud fra vores afprøvning af disse aktiviteter drøfte betydningen af disse livsvigtige ikke-sproglige følelsesmæssigt afstemte dialoger for menneskelig trivsel.

Susan Hart, Cand.psych. og foredragsholder

Seminarer torsdag d. 14. september

Livet med demens

Seminar V—

Hvordan involverer vi dem det hele handler om?

I denne workshop sætter vi fokus på, hvordan man som demenskoordinator i sin hverdag kan arbejde med at involvere mennesker med demens i udviklingen af indsatser, politikker og lignende. Involveringen er både tidskrævende og kræver planlægning – men når vi bruger tid på involvering, så baner vi vejen for langt bedre produkter og langt større ejerskab. Vi inviterer jer med på en involveringsrejse med plads til debat og drøftelser med udgangspunkt i indspark fra dem der rent faktisk lever med demens.

Lone Harlev og Pia McKee fra Folkebevægelsen for et Demensvenligt Danmark faciliterer workshoppen, og vi bliver akkompagneret af tre livseksperter, som alle lever med demens.

Seminar W—Yngre med demens

Demens rammer ofte ældre mennesker, men i Danmark er ca. 3000 mennesker under 65 diagnosticeret med demens. På denne workshop sætter vi fokus på, hvordan livet opleves, når man rammes af demens i en ung alder, og på hvordan man bedst muligt tilrettelægger tilbud til yngre med demens og deres pårørende.

Else Hansen fra Alzheimerforeningen fortæller om deres "Ungegrupper" for unge med en demenssyg far eller mor. I bliver klogere på, hvordan det opleves at være ung og have en demenssyg forælder, hvilke tilbud og muligheder, der eksisterer, og hvordan I selv kan komme i gang med etablering af ungegrupper. Vi får besøg af nogle af de unge selv, der fortæller om deres erfaringer.

Huset i København er et aktivitetscenter for mennesker med demens, der er under 65 år. Afdelingsleder Henriette Bilenberg fortæller med afsæt i brugernes egne oplevelser, om hvad der kendetegner Huset, og om hvordan de lykkes med at involvere brugerne.

Else Hansen, Demensfaglig funktionschef Alzheimerforeningen og Henriette Bilenberg, afdelingsleder Huset i København.

Seminarer torsdag d. 14. september

Frie foredrag

Seminar X— Frie foredrag, formiddag

ErindringsBio – se film, der vækker minder. Levende billeder som kognitiv stimulans

For en person med demens kan det være svært at huske, hvad der skete i går, mens minder fra ungdoms- og barndomsårene er nemmere at genkalde. Med ErindringsBio ønsker Det Danske Filminstitut at sætte gang i erindringerne og starte gode samtaler ved hjælp af dokumentariske film fra 1940'erne til 1980'erne. ErindringsBio er et filmtilbud til mennesker med demens sammen med pårørende, plejepersonale og frivillige. I oplægget drøfter vi bl.a., hvordan man skaber de rigtige rammer for en demensvenlig filmforevisning? Hvilke erfaringer har vi med at afholde ErindringsBio i forskellige rum – hjemme i stuen, i biografen og på plejehjemmet? Hvordan vælger man den helt rigtige film til brugere, man ikke kender?

Christine Bøge Lejre, Projektleder Det Danske Filminstitut

Demensvenlig hverdag” – målrettet mennesker med demens i den tidlige fase

Hvordan støtter vi op om en demensvenlig hverdag for mennesker med demens i den tidlige fase? Det etårige projekt ”Demensvenlig hverdag” har fokus på at finde nye måder, hvorpå vi kan rumme den forskellighed, der eksisterer blandt borgere med demens og deres pårørende. Demensvenlig hverdag har fokus på at favne både det helt nære omkring borgerens hverdag i hjemmet, men også række ud til borgerens nær- og lokalmiljø. På denne måde får vi skabt en indsats, der rækker ud over de tilbud, kommunen kan tilbyde. Ergoterapeut Sofie Tran vil dele erfaringer fra praksis og bl.a. tage følgende spørgsmål op: Hvad betyder demensvenlighed egentlig? Hvis behov har vi fokus på, når vi taler om at skabe et demensvenligt samfund? Hvad siger målgruppen egentlig selv og hvordan forstår de ”et demensvenligt samfund”?

Sofie Tran, Ergoterapeut Københavns Kommune

Klovnemetoden – inspiration til det relationelle arbejde

Mange mennesker med demens har uopfyldte psykologiske behov eller reagerer af andre grunde med følelsesmæssige udtryk, der kan gøre det svært for plejepersonalet at møde det enkelte menneske der, hvor de er, og hjælpe det videre.

Temaet for dette oplæg er, hvordan demensklovne møder og interagerer med mennesker med demens, med fokus på at inspirere det relationelle omsorgsarbejde på plejecentrene. Demensklovnemetoden er samtidigt et eksempel på en faglig tilgang, der er udviklet med inspiration fra neuroaffektiv udviklingspsykologi.

Marie Gade Husted, Videns- og læringskonsulent og Pia Cisco, Hospitalsklovn Danske Hospitalsklovne

Seminarer torsdag d. 14. september

Frie foredrag

Seminar Y— Frie foredrag, eftermiddag

”Social Functioning in Dementia” – afdækning af den sociale funktionsevne hos mennesker med demens

Mange personer med demens oplever, at sygdommen giver dem udfordringer med at indgå i sociale sammenhænge, og nogle ender med helt eller delvist at trække sig fra sociale fællesskaber. Fra praksis har der været efterspørgsel efter et undersøgelsesredskab, der kan være med til at afklare om en borger med demens har behov for en indsats for at få forbedret sine muligheder for et godt socialt liv. I England har forsker Andrew Sommerlad udviklet netop sådan et undersøgelsesredskab i form af det interviewbaserede spørgeskema ”Social Functioning in Dementia” (SF-DEM). Vi har oversat spørgeskemaet og fået tilpasset spørgsmålene, så de afspejler vores danske kultur og hverdag. I oplægget fortæller vi om den danske udgave af SF-DEM og gennemgår manualen og instruksen for anvendelse af SF-DEM.

Sif Blandfort, Sygeplejerske, ph.d. og Stina Bjørnskov, Ergoterapeut, MHSc Forskningscenter for Sundhed og Velfærdsteknologi, Program for Demens, VIA

Et frit ældreliv – med og på trods af demens

Thisted kommune har en vision om ” Frit Ældreliv “. Den har vi udbygget til ”Et frit ældreliv – med og på trods af demens”. Noget af det der kendetegner Thy, er at vi vil hinanden. Lysten til at indgå i og engagere sig i både de små og store fællesskaber. At være der hvor vi gerne rækker hånden ud til hinanden. Vi ønsker at synliggøre udfordringerne, så omverdenen får en bedre forståelse af og for, hvad det vil sige at være syg med demens og være pårørende til et menneske med demens.

Vi oplever i vores virke som demenskoordinator i kommunen, at det stadig er meget ” tabubelagt” at tale om demens. Det opleves både i familier, foreninger, og i civilsamfundet. Ud fra disse erfaringer er der lavet en ” køreplan”. Vi har taget udgangspunkt i ” Demensvenlig Danmark” og ændret til ” Demensvenlig Thy”. I oplægget fortæller vi om vores erfaringer fra processen

Gitte Høj Jensen og Gitte Sand Dahlgaard, demenskoordinatorer Thisted Kommune

Snubler vi over kulturen? - Om samarbejdet med etniske minoriteter

Alt for få borgere med etnisk minoritetsbaggrund benytter vores tilbud til mennesker med demens og deres pårørende. Og når familierne opsøger os, er det ofte så sent i forløbet, at det er svært at hjælpe, og de pårørende er meget slidte.

Københavns Kommunes Center for Demens, Træning og Rådgivning har derfor ansat en antropolog til at bygge bro. Hendes opgave er at undersøge hvilke barrierer der er, og hvilke ønsker og behov. Og på baggrund af dette at lave praksisnær metodeudvikling med henblik på at sikre, at flere borgere med etnisk minoritetsbaggrund har glæde af tilbud, som de finder relevante og tilgængelige. Der vil blive givet casehistorier og eksempler på hvad der især efterspørges viden om og hjælp til hos de etniske minoriteter, og hvad de pårørende især kæmper med, og især ønsker sig fra os som system.

Nanna Kold, Antropolog Københavns Kommune

Praktiske oplysninger

Tid og sted

Onsdag d. 13. september til fredag
d. 15. september 2023

Hotel Nyborg Strand
Østerøvej 2, 5800 Nyborg

Målgruppe

Målgruppen for Årskurset er fagpersoner, der arbejder med demensområdet, fx som demenskoordinatorer, demenskonsulenter, ledere, undervisere eller forskere. Årskurset er praksisnært og har fokus på at præsentere viden, metoder og refleksioner, som kan omsættes og implementeres i egen praksis.

Pris

Kr. 6.350 for medlemmer af DKDK og kr. 7.650 for ikke-medlemmer.

Prisen dækker 3 dages fagligt indhold, to overnatninger i enkeltværelse, alle måltider inkl. drikke, middag samt generalforsamling i DKDK (alle er velkomne).

Demensmarked og udstillere

Årskursets deltagere er meget velkomne til at fremlægge eget materiale og postere fra kommuner og projekter til fælles inspiration på "demensmarkedet".

Udstillere fra videnscentre og firmaer, der formidler hjælpemidler, kompetenceudvikling m.v. er inviteret. Udstillere besøges i de områder, hvor der også serveres kaffe.

Tilmelding

Tilmelding foregår elektronisk via DKDK's hjemmeside www.demens-dk.dk "Tilmelding til Årskursus 13. – 15. september".

Tilmeldingsfrist onsdag d. 30. august 2023.

Afmeldingsfrist er onsdag d. 30. august 2023 - ved senere afbud betales det fulde beløb. Pladsen kan altid overdrages til en anden.

Deltagermaterialer

Vi udsender kort før årskurset en mail med relevant materiale og praktiske oplysninger.